

EUROPSKA KOMISIJA

GLAVNA UPRAVA ZA KOMUNIKACIJSKE MREŽE, SADRŽAJE I TEHNOLOGIJE
GLAVNA UPRAVA ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE
GLAVNA UPRAVA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE, INDUSTRIJU, PODUZETNIŠTVO TE MALE I
SREDNJE PODUZETNIKE

Bruxelles, 25. lipnja 2020.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O ISCRPLJENJU PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Nadalje, nakon isteka prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina bit će treća zemlja u pogledu provedbe i primjene prava EU-a u državama članicama EU-a.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku).

Savjet sudionicima:

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Sudionicima se pogotovo savjetuje da procijene posljedice isteka prijelaznog razdoblja s obzirom na ovu obavijest.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na propise EU-a:

- o posebnim pravima intelektualnog vlasništva, kao što su autorska prava, oznake zemljopisnog podrijetla, oplemenjivačka prava na biljnu sortu, žigovi i dizajni,
- o svjedodžbama o dodatnoj zaštiti,
- o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva,
- o regulatornim aspektima paralelne trgovine, kako je predviđeno, na primjer, zakonodavstvom EU-a o sredstvima za zaštitu bilja, biocidnim proizvodima i lijekovima.

Za te su aspekte u pripremi ili su objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja pravo Unije koje se odnosi na iscrpljenje prava intelektualnog vlasništva⁷ prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu⁹. To posebno ima sljedeće posljedice:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁷ Propisi Unije o iscrpljenju uglavnom su rezultat sudske prakse Suda Europske unije kojom se tumači članak 34. UFEU-a o mjerama s istovrsnim učinkom kao količinskim ograničenjima među državama članicama. Sud je uvijek tumačio Ugovor u smislu da se prava koja proizlaze iz prava intelektualnog vlasništva iscrpljuju na jedinstvenom tržištu stavljanjem relevantne robe na tržište (od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost) u Europskoj uniji. Vidjeti, na primjer, predmete: npr. Centrafarm i Adriaan de Peijper protiv Sterling Drug Inc (C-15/74), Merck and Co Inc. protiv Stephar BV i Petrus Stephanus Exler (C-187/80).

Ta se sudska praksa odražava u više pravnih akata EU-a u pogledu prava intelektualnog vlasništva: članku 15. (Ischrpljenje prava koja proistječu iz žiga EU-a) Uredbe (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije, SL L 154, 16.6.2017., str. 1.; članku 15. (Ischrpljenje prava koja proizlaze iz žiga) Direktive (EU) 2015/2436 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima, SL L 336, 23.12.2015., str. 1.; članku 21. (Ischrpljenje prava) Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice, SL L 3, 5.1.2002., str. 1.; članku 15. (Ischrpljenje prava) Direktive 98/71/EZ; članku 16. (Ischrpljenje oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice, SL L 227, 1.9.1994., str. 1.; članku 4. (Pravo distribucije) Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu, SL L 167, 22.6.2001., str. 10.; članku 4. (Ograničene radnje) Direktive 2009/24 o pravnoj zaštiti računalnih programa, SL L 111, 5.5.2009., str. 16.; članku 5. stavku 5. Direktive Vijeća 87/54/EEZ od 16. prosinca 1986. o pravnoj zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda; SL L 24, 27.1.1987., str. 36.

Sekundarno pravo EU-a o patentima (uključujući propise o svjedodžbama o dodatnoj zaštiti kojima se proširuje zaštita patenata za farmaceutske proizvode i proizvode za zaštitu bilja) ne uključuje posebne

U skladu s pravom EU-a, nakon što je roba zaštićena pravom intelektualnog vlasništva zakonito stavljena na tržište¹⁰ unutar Europske unije (tj. od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak), prava dodijeljena tim pravom intelektualnog vlasništva u vezi s komercijalnim iskorištavanjem robe iscrpljuju se. U tom se slučaju nositelj prava više ne može pozivati na predmetno pravo intelektualnog vlasništva kako bi spriječio daljnju preprodaju, najam, posudbu ili druge oblike komercijalnog iskorištavanja robe od strane trećih osoba.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja pravo intelektualnog vlasništva nije iscrpljeno u Europskoj uniji ako je roba zaštićena tim pravom zakonito stavljena na tržište Ujedinjene Kraljevine¹¹.

To znači da se nositelj prava ili osoba uz njegov pristanak može, među ostalim, protiviti uvozu takve robe od strane trećih osoba u Europsku uniju ili stavljanju, preprodaji ili drugom komercijalnom iskorištavanju takve robe na tržištu Europske unije ako bi takav uvoz ili komercijalno iskorištavanje predstavljali povredu dotičnog prava intelektualnog vlasništva.

Propisima EU-a o građanskopravnoj provedbi prava intelektualnog vlasništva¹² posebno se predviđa da nositelj prava (ili druga ovlaštena osoba) može pokrenuti postupak podnošenjem predmeta nadležnom pravosudnom tijelu protiv osoba za koje se sumnja da krše relevantno pravo intelektualnog vlasništva.

B. ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

Člankom 61. Sporazuma o povlačenju predviđa se da prava intelektualnog vlasništva koja su iscrpljena i u Europskoj uniji i u Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja pod uvjetima predviđenima pravom EU-a ostaju iscrpljena i u Europskoj uniji i u Ujedinjenoj Kraljevini.

propise o iscrpljenju prava intelektualnog vlasništva, već se primjenjuju opća načela potvrđena sudskom praksom Suda. Ista bi se načela primjenjivala i na korisne modele (ako su zaštićeni kao pravo intelektualnog vlasništva nacionalnim pravom ili pravom EU-a) i trgovačke nazive (ako su zaštićeni kao ekskluzivno pravo intelektualnog vlasništva nacionalnim pravom ili pravom EU-a).

⁸ Ova se obavijest ne odnosi na oznake zemljopisnog podrijetla.

⁹ Iako se Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđa da se određeni propisi o pravnoj stečevini EU-a u pogledu robe primjenjuju i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom, njime se **ne** predviđa iscrpljenje prava intelektualnog vlasništva u EU-u u slučajevima kada je roba zakonito stavljena na tržište Sjeverne Irske.

¹⁰ U slučaju sljedećih prava test je nešto drukčiji:

oplemenjivačka prava na biljnu sortu Zajednice: stavljanje robe na raspolaganje drugima u Europskoj uniji;

autorska prava (prava distribucije): prva prodaja ili drugi prijenos vlasništva u Europskoj uniji.

¹¹ Ili, ovisno o slučaju, stavljena na raspolaganje ili podliježe prvoj prodaji ili drugom prijenosu vlasništva.

¹² Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, (ispravak) SL L 195, 2.6.2004., str. 16.

Na internetskim stranicama Komisije o propisima Unije o pravima intelektualnog vlasništva (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property_hr), autorskim pravima (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/copyright>) i oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_property_rights_en) dostupne su opće informacije o zakonodavstvu Unije koje se primjenjuje na prava intelektualnog vlasništva. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija

Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije

Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane

Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike